

АДАПТАЦІЯ СТУДЕНТІВ ДО УМОВ НАВЧАННЯ У ЗВО

Борейко Н.Ю., Азаренкова Л.Л.

Національний технічний університет

«Харківський політехнічний інститут». м. Харків

Після участі у довготривалій вступній кампанії молода людина приходить до закладу вищої освіти із певними очікуваннями – отримати омріяну професію, відчувати себе самостійним і самодостатнім, надбати нові знайомства. Але навчання в університеті дуже різниться від шкільного навчання, вимагає нових проявів самоорганізації, самоконтролю, механізмів пристосування до нових вимог. Адаптація – це процес пристосування людини до умов середовища, в якому їй необхідно існувати, що відбувається шляхом її змін, вдосконалення та усвідомлення. Адаптуватись здобувачам вищої освіти до умов навчання є дуже складним процесом, що включає різні аспекти – психологічні (невпевненість, тривожність, психологічна неготовність), соціальні (взаємодія з викладачами, одногрупниками, пошук друзів), організаційні (новий розклад життя, організація житла, харчування) і академічні (нові форми навчання, оцінювання, велика частка самостійної роботи). Навчальний процес під час війни у Харкові ускладнився новими викликами: неможливість безпечно навчатись в аудиторіях і достатньо спілкуватись із одногрупниками, постійний стресовий стан і тривожність, тривале навчання онлайн. За нашими опитуваннями – 27% першокурсників мають проблеми під час першої сесії, 25% – не можуть пристосуватись до нових умов навчання, 18% – розчаровуються у вступному виборі, 28% – скаржаться на відсутність взаємодії із одногрупниками.

Вирішення проблем адаптації в навчальному процесі може покращити його ефективність і комфортність, збільшити зацікавленість і мотивацію студентів для подолання перешкоди. В НТУ «ХПІ» розроблені заходи підтримки першокурсників університетом (через інститут кураторства), починаючи із вступної кампанії, під час зарахування призначається куратор, який ще до першого вересня знайомиться з студентами групи і вже з перших днів стає наставником з усіх організаційних, навчальних питань. Також в університеті проводяться адаптаційні тренінги. Для швидшої інтеграції студентів до студентського життя проходять зустрічі із студентами старших курсів для обміну порадами, організовуються зустрічі з адміністрацією університету, бібліотекою, створюються спільні проекти. Для зворотнього зв'язку проводяться опитування студентів, щодо проблем адаптації в університеті для корегування і вдосконалення цього процесу. Викладачами особлива увага приділяється формуванню інтересу і мотивації, робиться акцент на розвиток у студентів першого курсу навичок тайм-менеджменту, самостійного навчання, критичного мислення.